

Tvoja Rijeka

STR.2
INTERVJU:
*Vojko
Obersnel*

STR.10
*San mnogih
generacija postao
stvarnost*

STR.16
*Rijeka u
brojkama*

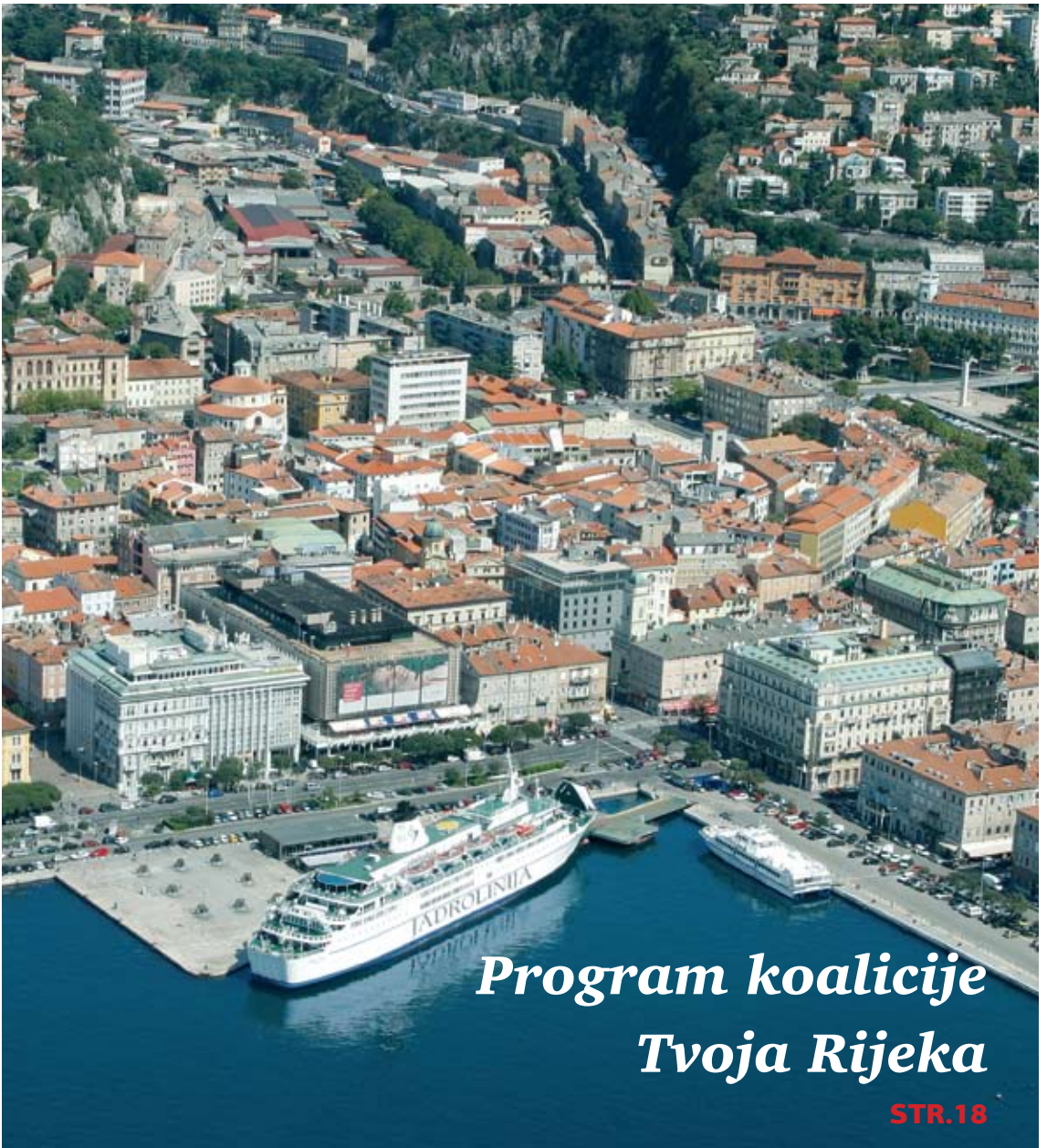
STR.17
(Ne)točno

STR.11
*U korak s
vremenom*

STR.12
*Kulturna ponuda
i produkcija - novi
brend Rijeke*

*Program koalicije
Tvoja Rijeka*

STR.18

Vojko Obersnel na čelu je Rijeke posljednjih devet godina, što je, kada se uzme u obzir početak njegova mandata, zapravo malo iznenađenje. Jer u politiku, pogotovo onu profesionalnu, ušao je poprilično "tiho", najprije 1997. kao vijećnik u Županijskoj skupštini, potom i kao član Poglavarstva Grada Rijeke i pročelnik za zdravstvo i socijalnu skrb, da bi 2000. godine postao gradonačelnik. Iako su mnogi, pa čak i on sam, očekivali kako će se brzo vratiti predavanju biologije i medicinske genetike na riječkome Medicinskom fakultetu, Vojko Obersnel postao je jedan od najdugovječnijih gradonačelnika u Hrvatskoj.

Zašto se uopće bavite politikom?

U politiku sam ušao donekle slučajno, nisam mislio da će to biti moj životni poziv. Čak i kada sam prije dvanaest godina ušao u Poglavarstvo, nisam vidio sebe u profesionalnoj politici. Biti gradonačelnik, međutim, pogotovo u Rijeci, izazovan je i kreativan posao koji čovjeka stalno tjera naprijed. To je poziv koji ispunjava zadovoljstvom, pogotovo kada se vide rezultati i promjene u gradu, kada imate osjećaj da možete pomoći ljudima i u tome uspijete.

Kakva je bila Rijeka kada ste postali gradonačelnik?

Bilo je to razmjerno teško doba. Još uvijek su se u Hrvatskoj osjećale posljedice rata, prolazili smo kroz najgore razdoblje tranzicije kada su se gasile mnoge riječke tvrtke, a ljudi ostajali bez posla. Glavno je pitanje tada bilo kako otvoriti nova radna mjesta i naći zamjenu za toliko ugašenih radnih mjesta u nekim tradicionalnim riječkim industrijama, primarno u metaloprerađivačkoj industriji i u građevinarstvu. S druge strane, već se tada Grad uspio izboriti za vlasništvo nad velikim dijelom poslovnih prostora, objekata, nekretnina, puno se ulagalo u infrastrukturu, vodovod, kanalizaciju i plin. Stvarali su se preduvjeti za razvoj, ali u tom je

snim poslijepodnevnim i večernjim satima Korzo je bilo пусто, što je bila tužna slika.

Današnja Rijeka izgleda puno drukčije. Kako je krenula preobrazba Rijeke iz grada za rad i spavanje u grad u kojem se može ugodno živjeti?

Promjene su započele usvajanjem koncepta da se unutar grada teško više može razvijati industrija, odnosno da se treba okrenuti uslužnim djelatnostima. U posljednjih deset godina puno se toga promijenilo, od ponude na Korzu koja je jednaka svakom europskome gradu do mnoštva kafića, restorana, konoba i klubova u kojima se

od značajne mediteranske luke, LNG-a, industrije i turizma do ispunjenog života u pravom smislu riječi, s mnoštvom kulturnih i sportskih sadržaja. Rijeka ima preduvjete da postane takav grad, naravno, ponavljam, u našim okvirima.

Koliko je Rijeka daleko od te vizije?

Mislim da smo negdje na pola puta. Barcelona je 80-ih godina imala 200 metara obale kojoj se moglo pristupiti, odnosno dijela koji nije bio predviđen za lučke djelatnosti. Početkom devedesetih otvorila se prema moru i to je upravo ono što želim da se ostvari u Rijeci i za što se neprekidno zalažem. Velik dio urbanog života može se događati uz obalu, a da se ne ugrozi lučka djelatnost. Moramo odrediti na kojem će se dijelu razvijati luka, a koji će dio biti prepušten za marinu, trgovačke centre, akvarij, klubove...

Od 2000. radim na Gatveway projektu koji je pokrenut, ali nisam zadovoljan dinamikom jer smo, primjerice, imali mogućnost izgraditi prvu marinu za megajahte na Jadranu, ali je nismo iskoristili. Dugo je trebalo kako bi se shvatilo da se daskе moraju maknuti s Delte, nije bilo razloga da se to ne napravi prije i ubrza izgradnja marine u Porto Barossu.

Na čemu ćete temeljiti gospodarstvo nove Rijeke?

U prvom redu treba dalje razvijati luku i lučke djelatnosti, ali treba prestati samo brojati prekrane kontejnere i u suradnji s okolnim gradovima i općinama početi razvijati poduzetničke zone u kojima ti kontejneri neće samo čekati da budu transportirani, već će se pokrenuti i proizvodnja vezana uz tu robu.

Druga je velika prednost izgradnja Kampusa i Znanstvenotehnološkog parka, u kojima treba pronaći jaču vezu između gospodarstva i znanosti, inovativnosti i novih rješenja.

I, dakako, brodogradnja mora ostati jedna od dominantnih gospodarskih djelatnosti jer tu

Što dobra gradska vlast treba osigurati građanima?

Ugodan život, dostupno radno mjesto, pristojne uvjete stanovanja, dobar sustav odgoja i obrazovanja od vrtića do fakulteta, ispunjenje potreba za društvenom nadogradnjom, socijalnu sigurnost i dostojanstveno i ispunjeno starenje.

Je li to konačan cilj Vašega rada?

To je moj idealan cilj, teško ga je ispuniti u potpunosti u našim okvirima, ali tome treba težiti i sve što radim na tragu je tog cilja.

održavaju razni programi. Tu su, naravno, i velike kulturne i sportske priredbe poput Riječkih ljetnih noći, Festivala malih scena, Hartere, Homo si teč, nezaobilaznog Karnevala i slično. Ne podcjenjujem značenje industrije i proizvodnje, ali treba staviti naglasak na ono što je za riječko gospodarstvo bitno, poput luke i lučkih djelatnosti, i to neprestano razvijati, a ostale djelatnosti preseliti u okolicu Rijeke. Uz dobro izgrađenu infrastrukturu, nema smisla da industrije bude u središtu grada kada u zaleđu to puno bolje funkcionira.

Kako zamišljate idealnu Rijeku?

Pa dobar primjer za razvoj Rijeke može biti Barcelona, naravno, u hrvatskim i riječkim okvirima. To je regionalno središte u kojem ima doslovno svega,

razdoblju Rijeci nedostajao onaj "začin" koji grad čini pravom urbanom sredinom, nedostajali su društveni i kulturni sadržaji.

Je li Vam to nedostajalo kao građaninu?

Naravno, bio sam frustriran što kao rođeni Riječanin živim u gradu u kojem, unatoč tome što je Rijeka imala visok standard i u bivšoj državi u pogledu školstva, zdravstva i slično, nema kvalitetnih sadržaja za ispunjen život. Ako ste željeli izaći, morali ste otići u Opatiju, ako ste htjeli kupovati, odlazilo se u Trst. Nije bilo velikih priredaba i imali ste osjećaj da se život događa uvijek izvan Rijeke. U ka-

imamo kadrove i tradiciju. Brodogradnja znači puno za Rijeku jer je uz nju vezano puno malih poduzetnika.

Kako se tu uklapa često spominjani urbani turizam i što bi to zapravo trebao biti?

Katkad ispada da ja mislim kako bi to trebala biti dominantna grana, što je, naravno, nemoguće jer to turizam ne može biti čak ni u Hrvatskoj. To je tek dodatak koji imaju svi veći eu-

di, uz stručni dio, vole zabaviti, otići u kazalište, na dobru večeru, pogledati povijesnu baštinu i slično.

Od velikih projekata koji su napravljeni tijekom vaših mandata, koji smatrate najvažnijim i na koji ste najviše ponosni?

Svakako Sveučilišni kampus na Trsatu. Možda sam malo subjektivan jer potječem sa Sveučilišta, ali to će se ulaganje

Kampus i Gateway ne samo kao razvoj luke, već i kao urbani aspekt u sklopu kojega treba biti obavljena izgradnja novog središta Rijeke na Delti, obilježiti će budućnost Rijeke u idućih stotinu godina.

Rijeka ima velik strateški problem u skučenosti, odnosno maloj površini grada. Kako to riješiti?

To je velik problem jer je ovakvim administrativnim ustrojem Rijeci napravljena velika šteta, i razvojna i materijalna. Industrijska zona Kukuljanovo, danas izvan granica Rijeke, građena je u načelu novcem Riječana koji su već 70-ih godina razmišljali da industriju treba preseliti izvan središta grada. U okvirima tih administrativnih granica, taj se problem ne može riješiti. Nadam se da će se s vremenom shvatiti potreba zajedničkog promišljanja razvoja Rijeke i okolnih gradova. Nisam zagovornik ideje da male općine i gradove treba ukinuti, upravo suprotno, ali treba više suradnje. Treba se ugledati u naše prethodnike jer se u vrijeme općine Rijeka planirao razvoj i radio zajednički prostorni plan za područje od Mošćeničke Drage do Novog Vinodolskog. To nam danas nedostaje, ali će nas okolnosti prisiliti da se počnemo više brinuti o zajedničkom razvoju i upravljanju prostorom.

Pred nama su prvi neposredni izbori. Je li to sada poseban izazov?

To je sigurno velik izazov, ali i provjera pred građanima jer bez obzira na to što će i dalje biti izražena stranačka pripadnost, ipak je drukčije kada ljudi u prvom redu glasaju za tebe. Izazov je i nov sustav funkcioniranja gradske uprave bez Poglavarstva i u situaciji u kojoj je gradonačelnik zapravo izvršna vlast.

Ali i Gradsko vijeće će imati veću kontrolu?

Točno, i to je u redu, tako treba i biti, kontrola je uvijek dobra.

Koliko se često susrećete s običnim građanima?

Pa gotovo stalno, i to u službenim, ali i neslužbenim susretima na Korzu ili bilo gdje drugdje. To radim već deset godina, nisam to otkrio u zadnjih mjesec dana kao neki. Iznimno je važno razgovarati s građanima jer od njih čujete zanimljive prijedloge i ideje, saznate ako neke od gradskih službi ne funkcioniraju dovoljno dobro. Ljudi su, osim toga, zadovoljni nakon razgovora čak i kada im ne možete konkretno pomoći, što je vjerojatno rezultat vremena u kojem živimo, a u kojem jednostavno nedostaje prave komunikacije među ljudima.

ropski gradovi. Turisti ne žele samo more i sunce, već sve više žele sudjelovati u životu grada, odlaziti na predstave, obilaziti muzeje, posjetiti kakav koncert ili pak otići u kupovinu – to je urbani turizam. Rijeka je sjedište jedne od najjačih turističkih regija, mi moramo dio tih turista privući da barem dan-dva provedu u Rijeci. Specifičan je dio i kongresni turizam u kojem imamo velike potencijale, uz izgradnju Kongresnog centra i dobru prometnu povezanost. Upravo su veliki gradovi dobri za kongresni turizam jer se lju-

višestruko isplatiti. Kampus je najbolje što se Rijeci moglo dogoditi.

Ponosan sam što je ova gradska uprava nastojala na tome da se vojarna prenamijeni za kampus, a to nije bilo jednostavno. Vojni krugovi nisu gledali sa simpatijama i odobravanjem na tu zamisao, i bilo je teško to čak ugraditi u županijski prostorni plan.

Ponosan sam i na neprestano zalaganje i brojne aktivnosti koje smo imali sa Svjetskom bankom oko projekta Rijeka Gateway.

Kao gradonačelnik, koje biste željeli da budu prve asocijacije vezane uz Rijeku?

Iznimna mi je misao koju sam pročitao kod Ante Tomića, kako je Rijeka prava urbana sredina u punom smislu riječi ne samo po sklopu zgrada i po cestama, nego i po načinu života i događanjima. Volio bih da urbanost bude prva asocijacija. Zatim, riječka otvorenost, tolerancija i spremnost za prihvaćanje novih ideja i razmišljanja. Nije čudno što upravo iz Rijeke potječe čovjek koji je među prvima u svijetu pokrenuo avangardu u književnosti, mislim naravno na Janka Polića Kamova, odnosno

da se poslije ta avangarda u Rijeci pokazala kroz pank i ostale glazbene izražaje u kojima je Rijeka prednjačila.

Što je identitet Rijeke?

Identitet uvijek čine ljudi. Ni orlovi ni zastave ni mozaici – već ljudi i njihov način života.

Ti ljudi su otvoreni, tolerantni, željni novih ideja i alternativnih i modernih pristupa i pogleda na život.

Identitet proizlazi iz činjenice da se u Rijeci spajaju srednja Europa i Mediteran. Pokupili smo ponajbolje od jednoga i drugoga, ozbiljnost i odgovornost, ali i slobodu uživanja u životu. Uz to, u Rijeci su se oduvijek miješale različite kulture i narodi. Rijeka ima identitet, katkad previše samozatajan, ali bez obzira na to treba raditi na definiranju riječkog brenda, što nije isto-vjetno samom identitetu. To je marketinški pojam kojim će grad u širem smislu riječi postati vidljiviji i konkurentniji u Hrvatskoj i Europi, ali će identitet i dalje i činiti ljudi.

Zašto je Rijeka često prva u Hrvatskoj po nečemu – od načina financiranja gradskih projekata do sveobuhvatnoga socijalnog programa?

Zbog sklonosti da prihvati nove ideje. Teško je napraviti nešto revolucionarno novo, ali treba biti spreman učiti, gledati oko sebe i prihvatiti to bez sujete da je naše najbolje. Upravo zato imamo, primjerice, najobuhvatniji socijalni program, već deset godina objedinjen sustav naplate stanovanja, najširu zonu besplatnoga bežičnog interneta, besplatni produženi boravak i slično. To nije samo zasluga gradske uprave, pogledajte riječko rodilište u koje zbog usvajanja novih ideja i znanja dolaze ljudi iz cijele Hrvatske.

Zašto neki od najavljenih projekata, poput MMSU-a ili Autobusnog kolodvora, nisu ostvareni?

Kada čovjek nešto planira, uvijek pred sebe postavi ambicio-

zan plan. Ako je itko nezadovoljan kašnjenjem nekih projekata, to sam upravo ja jer nije napravljeno sve prema planu. Uvijek ima objektivnih i subjektivnih okolnosti, a nije zanemariva ni financijska situacija u kojoj se nalazimo. Nemoguće je otvoriti sve projekte, ali važno je da se na njima radi, da su “papirnat” riješeni. Ako ne bude većih financijskih poremećaja na koje ne možemo utjecati, siguran sam da će u sljedeće četiri godine biti izgrađena i Gradska knjižnica i MMSU i Kolodvor i Hartera kao kulturni centar za mlade za koju, primjerice, već godinu dana čekamo mišljenje konzervatora.

Što će, uz te projekte, još obilježiti iduće razdoblje?

U idućemu četverogodišnjem razdoblju bit će potpuno završen Kampus, dobrim će dijelom započeti radovi na izgradnji Delte i Porto Barossa kao novoga središta grada, 3. maj će,

nadam se, biti prepoznat kao jedno od vodećih brodograđilišta u Hrvatskoj, luka će stati uz bok drugim mediteranskim lukama, a nadam se i da će do kraja biti izgrađeni svi cestovni i željeznički pravci potrebni za razvoj Rijeke.

Tri su omiljene teme vaših konkurenata i oponenta – nedobivanje svjetskoga rukometnog prvenstva, skupi bazeni i nedovoljno ulaganje u poduzetništvo. Što imate reći na te učestale napade?

Teme svjetskoga rukometnog prvenstva u Rijeci i cijena Bazena Kantrida i Centra Zamet, iz moje su perspektive blisko povezane.

Kategorički tvrdim da Rijeci ne treba dvorana za 10.000 ili 12.000 ljudi, a upotrebu rekonstruirane Dvorane Mladosti za svjetsko prvenstvo odbili su organizatori.

Oponenti, ojačani kratkotrajnom euforijom svjetskog prvenstva, koji tvrde da sam kao gradonačelnik trebao napraviti sve da Rijeka dobije domaćinstvo prvenstva, u isto vrijeme kritiziraju izgradnju Bazena Kantrida i Centra Zamet, tvrdeći da su objekti preskupi.

Takva je kritika licemjerna kada se zna da su bazeni i Centar Zamet zajedno jeftiniji od, npr., splitske dvorane.

Vrijeme će pokazati da možemo biti sretni što se nismo opteretili nepotrebnim megalomanskim objektom i da smo za manje novca dobili objekte veličinom i cijenom primjerenije gradu poput Rijeke.

Što se poduzetništva tiče, ono se razvijalo znatno bolje od prosjeka Republike Hrvatske, što pokazuju svi relevantni pokazatelji poput broja zaposlenih, broja tvrtki, prihoda i investicija.

Teza o zaostajanju riječkoga poduzetništva obična je floskula koja nije potkrijepljena niti jednim relevantnim pokazateljem.

Ljepotica koju se isplatilo čekati

U povijesti riječkoga sporta zlatnim će slovima ostati upisan 24. srpnja 2008., dan kada je Rijeka, nakon trideset godina čekanja, dobila nov, veličanstven sportski objekt – Bazene Kantrida.

Kompleks bazena na Kantridi, kakvim se može pohvaliti malo gradova u Europi, jedan je od najvećih i najzahtjevnijih projekata ostvarenih u Rijeci u posljednje vrijeme, a kompleks privlači pozornost ne samo svojim atraktivnim izgledom i položajem na samoj morskoj obali,

već i svojom funkcionalnošću. Sastoji se od velikog olimpijskoga bazena, rekonstruiranoga starog olimpijskog bazena, 25-metarskog bazena za rasplivavanje, bazena za neplivače i bazena za skokove u vodu čija izgradnja predstoji. Novi je kompleks sagrađen kao mjesto okupljanja građana i sportaša, mjesto druženja, vrhunskog sporta, zabave i rekreacije, ali i kao zahvala i podsjetnik na slavne riječke plivače i vaterpoliste koji su u grad donosili najsajjnija svjetska i olimpijska odličja.

U punom sjaju kompleks je zablisterao na Europskom prvenstvu u plivanju u kratkim bazenima u prosincu 2008. godine. Savršenu organizaciju pratili su vrhunski sportski rezultati uz velik broj svjetskih i europskih rekorda. Kompleks na Kantridi tom su prigodom mogli iz prve ruke ocijeniti vrhunski sportaši, treneri i strani novinari koji su svi redom bili oduševljeni riječkim bazenima, posebno ističući funkcionalnost kompleksa.

No od svega toga puno je važniji podatak da je samo u školskoj

Zamet se vraća kući

Nakon dugog niza godina riječki će rukomet, koji je iznjedrio svjetski priznate igrače poput Džombe, Matoševića i Načinovića, napokon dobiti svoj pravi dom u Centru Zamet, multifunkcionalnoj cjelini koja mijenja izgled i život zapadnog dijela Rijeke.

Središnji dio Centra svakako je nova, dugo željena dvorana o kojoj se govori već toliko dugo da su mnogi sportski djelatnici u nju počeli vjerovati tek kada je u prosincu 2007. godine položen kamen temeljac.

Dvorana ima maksimalan kapacitet od oko 2.300 sjedećih mjesta, a projektirana je tako da se pomicanjem teleskopskih tribina istovremeno mogu koristiti dva rukometna igrališta. No iako je to njegov najznačajniji dio, Centar Zamet nije samo dvorana. Obuhvaća javnu garažu, javni trg, prostorije ogranka Gradske knjižnice, Mjesni odbor Zamet s višenamjenskom dvoranom te komercijalne prostore.

Uz sportske, u Centru Zamet održavat će se i razni kulturni, zabavni i edukativni programi namijenjeni svim građanima, a posebno sportašima, djeci, mladima i rekreativcima.

Izgradnja Centra realizira se putem modela projektnog financiranja, a troškovi gradnje iznose 152 milijuna kuna.

Uz velik napredak na području sportske infrastrukture, izgradnja Centra Zamet svojevrsna je

revitalizacija zapadnoga dijela grada koji je zbog naglog širenja naselja i povećanja broja stanovnika do sada oskudijevao u javnim sadržajima i kvalitetnim zajedničkim mjestima okupljanja.

Već za nekoliko mjeseci ta će se slika potpuno promijeniti – profesionalni sportaši dobit će odgovarajuće uvjete za trening, građani novi prostor za kvalitetno provođenje vremena, a Rijeka još jedan vizualno i funkcionalno atraktivan objekt koji je, na ponos svojih građana, sama izgradila.

godini 2008./09. više od 1.000 djece uključeno u projekt Rijeka pliva, cilj kojega je naučiti plivati sve učenike drugih razreda riječkih osnovnih škola, kao i da je u bazenu svoje mjesto našlo tristotinjak predškolaca iz riječkih vrtića koji polaze obuku plivanja.

Bazeni Kantrida izgrađeni su izdavanjem municipalnih obveznica koje su, uz investitore, kupovali i sami građani. Rijeka je prvi grad u Hrvatskoj koji je krenuo u velik investicijski ciklus izgradnje sportsko-rekreativnog kompleksa plivačkog kompleksa modelom municipalnih obveznica. Uz bazene, kompleks obuhvaća i fitness-centar, turistički info-punkt i ugostiteljske objekte te garažu, a u sklopu projekta uređena je i nova gradska plaža površine 7.000 m² te 350 metara duga šetnica.

Osim što je, stvorivši uvjete za bolju rekreaciju i promociju zdravog načina života, značajno popravio kvalitetu života građana, bazenski je kompleks omogućio riječkim plivačima i vaterpolistima vrhunske uvjete za trening pa stoga vjerojatno nećemo dugo morati čekati da u Rijeku stignu nova svjetska i olimpijska odličja.

Rijeka – grad suvremene i učinkovite komunalne infrastrukture

Učinkovita i odgovarajuća komunalna infrastruktura temelj je za održiv razvoj grada u svim njegovim oblicima, a Rijeka je upravo na tom području značajno odmaknula od hrvatskog prosjeka. Ulaganje u infrastrukturu stalna je gradska politika, nastavljena i u posljednjim godinama.

Iako su brojke često suhoparne i ne otkrivaju do kraja značenja investicija i napora, katkad su dobar pokazatelj onoga što je učinjeno, pogotovo kada je riječ o projektima koji nisu vidljivi na prvi pogled.

Prirodni plin koristi polovica riječkih kućanstava

U posljednjih pet godina na području Rijeke izgrađeno je čak 215 kilometara plinovoda, spajanjem na magistralni plinovod prešlo se na prirodni plin, a taj energent koristi gotovo polovica riječkih kućanstava. S ložulja na plin je prebačeno 16 od ukupno 20 toplana. Priključak na plin danas ima većina riječkih fakulteta te dio kotlovnica osnovnih škola i gradskih ustanova.

Osim što je ekološki prihvatljiv energent, plin je i puno jeftiniji pa su onima koji ga koriste mjesečni računi puno manji, a time se izravno utječe na standard građana.

Najrazvijeniji vodovodni sustav u Hrvatskoj

Zbog neprestana ulaganja u dogradnju, razvoj i održavanje, riječki je vodovodni sustav najrazvijeniji u Hrvatskoj pa su i gubici u vodovodnoj mreži ispod 20 posto, što je na razini europskog, a puno iznad hrvatskog prosjeka.

U protekle četiri godine u vodoopskrbu je uloženo 177 milijuna kuna. Izgrađen je cjevovod od crpne stanice Kozala I. do vodospreme Streljana II., rekonstruirana je vodosprema Kantrida te vodovodni cjevovod od izvora Rječine do naselja Zoretići, zamijenjeni su vodovodni cjevovodi u ulicama Ante Pilepića i Bože Vidasa. Riječka voda iz-

građenim je cjevovodom stigla i do otoka Krka.

Započinjanjem izgradnje kanalizacijskog sustava Grobinštine osigurava se trajna zaštita riječkih izvorišta. Događen je kanalizacijski sustav na rubnim područjima grada, ukupno je izgrađeno malo više od 15 kilometara kanalizacijske mreže u sklopu nekoliko projekata. U protekle četiri godine u sustav odvodnje uloženo je 81,7 milijuna kuna.

Svim tim ulaganjima najbolje se čuva i iskorištava jedan od najznačajnijih prirodnih resursa ovog kraja – “riječka voda” koja je po svim znanstvenim analizama vrhunske kvalitete. Uostalom, toga ste vjerojatno i sami svjesni svaki put kad otvorate slavinu.

Raspletljavanje riječkoga prometnog čvora

Promet u Rijeci je, kao uostalom i u većini velikih gradova, stalni problem koji zahtijeva punu pozornost. Otegotna je okolnost skučenost Rijeke i nezahvalna konfiguracija terena, čime je onemogućena izgradnja većeg broja novih prometnica, a ograničavajući je čimbenik što nadležnost nad različitim komponentama prometnoga sustava ima velik broj ustanova. Jedan od ključnih pomaka u raspletljavanju riječkoga prometnog

čvora jest odluka da se Rijeka prometu povjeri izgradnja cesta i javnih garaža vrijedna 286 milijuna kuna, a sredstva za trogodišnji investicijski program osigurana su novim modelom financiranja – izdavanjem komercijalnih zapisa i korporativnih obveznica Rijeka prometa.

Nove prometnice i moderni sustavi upravljanja prometom

Dogradnjom treće trake i izgradnjom rotora proširena je Osječka ulica, čime se povećala protočnost jedne od najopterećenijih riječkih prometnica. Gradi se nova cesta od Zameta do Kastva kroz Srdoče, nova cesta od čvora Rujevica do Marinića, dovršavaju se zaobilaznica i cesta D-404 s izlazom za Tower centar i Vežicu. Dovršava se Ulica Ivana Pavla II. sa spojem na Dežmanovu ulicu.

Osim izgradnje novih prometnica, naglasak je stavljen i na bolje upravljanje prometom u središtu grada.

Rijeka je prvi je grad u Hrvatskoj koji je uspješno razvio cjeovit sustav za nadzor i upravljanje gradskim prometom, u čijoj je izgradnji primijenjena najsuvremenija tehnologija inteligentnih transportnih sustava. Sustav omogućuje maksimalno iskorištenje postojeće prometne mreže, bolju protočnost na glavnim prometnim koridorima, izravan 24-satni nadzor nad odvijanjem prometa u središtu grada, daljinsko upravljanje semaforiskim sustavom u realnom vremenu i prikupljanje podataka o prometnim opterećenjima.

Novi autobusi Autotroleja

U posljednje tri godine vozni park Autotroleja obnovljen je sa 79 novih autobusa ukupne vrijednosti 115 milijuna kuna.

Nabavom novih vozila stalno se smanjuje prosječna starosna dob voznog parka koja trenutno iznosi deset godina pa se Rijeka može pohvaliti jednim od “najmlađih”

voznih parkova u Hrvatskoj.

Ove godine obilježava se 110 godina organiziranoga javnog prijevoza u Rijeci.

Energetski učinkovita i ekološki prihvatljiva infrastruktura

Sustavi kogeneracije

Izgradnjom i stavljanjem u funkciju energane s kogeneracijom, u sklopu bazenskog kompleksa na Kantridi, Energo je počeo proizvoditi električnu energiju. Istovrsna energana gradi se i na Trsatu za potrebe Kampusu i budućeg KBC-a, a zamijenit će postojeću toplanu Vojak.

Energetska učinkovitost

Rijeka je prvi hrvatski grad koji je postao član europske udruge Energie Cites. Početkom 2008. godine potpisana je Energetska povelja, a početkom 2009. Rijeka je postala i potpisnik Sporazuma europskih gradonačelnika, uz obvezu da će do 2020. za 20 posto smanjiti emisiju stakleničkih plinova i potrošnju energije,

a povećati korištenje energije iz alternativnih izvora.

Ekološka rasvjeta

Sustavnim ulaganjem u energetski učinkovitu javnu rasvjetu u Rijeci, 80 posto gradskih svje-

tiljki koristi ekološki prihvatljive natrijeve žarulje, čime je potrošnja smanjena za više od 40 posto, uz uštedu od 500.000 kn samo u prošloj godini. Osim velikih ušteda, natrijeve žarulje smanjuju i problem svjetlosnog zagađenja.

Sveučilišni kampus: san mnogih generacija postao stvarnost

Generacije Riječana desetljećima su sa sjetom, pomalo čak i ljutnjom, gledale na područje, sada već bivše, vojarnje na Trsatu i na mjestu vojničkih spavaonica i poligona zamišljale studentski grad s novoizgrađenim fakultetima, knjižnicom, studentskim domom i ostalim sadržajima kakve imaju moderna sveučilišta.

Ono što je većina do prije nekoliko godina samo sanjala, sada je stvarnost, Rijeka je na Trsatu dobila Sveučilišni kampus.

„Hrvatski Harvard“ ili pak „Akropola znanja“ kako mnogi tepaju kampusu, više nije samo ideja u glavama urbanista i planera niti crtež ili arhitektonska simulacija, već novo riječko bogatstvo, a stotine kvadrata učionica, laboratorija i kabineta svakodnevno raste na Trsatu.

Akademija primjenjenih umjetnosti, jedina takve vrste u Hr-

vatskoj, svojim izgledom mami uzdahe i izaziva zavist onih koji nemaju sreće školovati se u takvom objektu.

Uz već useljenu Akademiju na području kampusa u tijeku je izgradnja četiri objekta.

Među njima, prvi će biti gotov objekt studentske prehrane s podzemnom garažom. Njegova će izgradnja stajati 57,7 milijuna kuna, a objekt obuhvaća restoran, kuhinju koja će svaki dan moći posluživati 4.500 obroka, potom slastičarnicu i kavanu te upravu doma s recepcijom. Uskoro će biti gotova i građevina koju će zajednički koristiti Filozofski i Učiteljski fakultet, te Studentski savjetovališni centar s podzemnom garažom, vrijedni 158 milijuna kuna, i zgrada sveučilišnih odjela: matematike, fizike, informatike, biotehnologije, biologije i ekologije, za čiju će se izgradnju

izdvojiti 113 milijuna kuna. U jesen 2009. očekuje se dovršetak izgradnje Građevinskog fakulteta s podzemnom garažom, vrijednih 115 milijuna kuna, za koje je kamen temeljac položen u travnju 2008. godine. Svoje je mjesto, sasvim prirodno, u kampusu našao i Znanstvenotehnološki park, prva takva institucija u Hrvatskoj.

Za potrebe razvoja Sveučilišnog kampusa, Grad je darovao najljepše i najatraktivnije zemljište vrijedno više od 220 milijuna kuna i uložio više od 30 milijuna kuna za izgradnju potrebne infrastrukture odnosno cesta, vodovoda, plinske mreže i odvodnje te rješavanje imovinsko-pravnih odnosa.

Desetljećima otrgnut od gradskog tkiva i visokim ogradama zaklonjen od pogleda, jedan od najljepših dijelova Rijeke tako je vraćen građanima i to na najbolji mogući način i za najbolju moguću svrhu, kao dom i polazna točka riječke budućnosti.

Nije pretjerano reći kako je izgradnja Sveučilišnog kampusa na Trsatu možda i najveći projekt u posljednjem stoljeću u gradu na Rječini koji bi dugoročno mogao utjecati na život Rijeke baš kao svojedobno velika izgradnja luke.

Moderno sveučilište s adekvatnim uvjetima za obrazovanje i usavršavanje, garantira ostanak mladih Riječanki i Riječana u rodnom gradu, ali služi i kao magnet za talentirane mlade ljude iz cijele regije. Ono predstavlja nespresušan izvor novih ideja i znanja na kojima se može temeljiti riječko gospodarstvo 21. stoljeća.

Rijeka - grad novih tehnologija, naprednih istraživanja, vrhunskih znanstvenih i umjetničkih dosega.

Hm, zvuči pomalo utopistički, ali tako je do prije samo nekoliko godina zvučao i kampus na Trsatu, koji, eto, više nije san već riječka realnost.

U korak s vremenom

Rijeka je oduvijek bila poznata kao tehnološki napredan i inovativan grad koji spremno prihvaća nove tehnologije i često upravo na njima temelji svoju gospodarsku konkurentnost. Da bi se taj trend ne samo nastavio, nego i unaprijedio, potrebno je stalno osiguravati uvjete za brži i lakši prijenos znanja iz znanosti u svakodnevnu gospodarsku praksu.

Upravo takav transfer znanja odvijat će se u novome Znanstveno-tehnolojskom parku otvorenom u Sveučilišnom kampusu na Trsatu. I u tome Rijeka prednjači jer je riječ o prvoj takvoj ustanovi u Hrvatskoj. Mladi, obrazovani stručnjaci raznih profila tu će započinjati svoj poduzetnički put pa bi iz Rijeke za nekoliko godina mogle krenuti, primjerice, nove generacije mobitela, lijekova ili softverskih rješenja i tako osigurati razvoj gospodarstva temeljen na znanju i novim tehnologijama.

Da bi se što više mladih usmjerilo prema znanosti i tehnologiji, potrebno je od malih nogu raditi na popularizaciji tih područja, a novootvoreni Astronomske centar upravo je savršeno mjesto za to. I, opet, nitko u Hrvatskoj se ne može pohvaliti takvim

centrom kakav ima Rijeka. Smješten na Sv. Križu, Centar raspolaže najmodernijom opremom za "gledanje u zvijezde", Planetarijem, jedinstvenim u široj regiji, predavaonicama i svim ostalim sadržajima potrebnim za znanstvenu i edukativnu djelatnost, a njegov položaj i atraktivnost svrstavaju ga i u turističke atrakcije grada na Rječini. U Astronomske centar uloženo je 12,5 milijuna kuna. Vrhunsko je obrazovanje i usavršavanje, međutim, u današnjem svijetu skupo, a da bi se mladi, bez obzira na imovinsko stanje, mogli školovati, u Rijeci je pokrenut jedinstven program kreditiranja studenata kakav, pogodili ste, nema nitko u Hrvatskoj.

Program omogućava studentima dobivanje kredita za pokrivanje troškova stanovanja ili školarine, uz kamatnu stopu od samo 2,5 posto i povoljne uvjete vraćanja.

Zaklada Sveučilišta u Rijeci je u pet godina svoga postojanja podijelila više od tri milijuna kuna putem natječaja, projekata i nagrada za više od 500 korisnika. Grad Rijeka jedan je od osnivača i sufinancijera Zaklade.

Uz to, povećan je broj stipendija za srednjoškolce i studente, kao i pojedinačni iznosi stipendija. Trenutačno Grad ima 166 stipendista koji mjesečno, ako se školuju u Rijeci, primaju 850 kuna, a 1.100 kuna ako se školuju izvan Rijeke.

Najveće područje besplatnog bežičnog interneta u Hrvatskoj

Grad Rijeka uveo je besplatan bežični pristup internetu u središtu grada (Korzo i Riva), na Trsatu i na Bazanima Kantrida, što je najveće područje pokrivenosti wirelessom u Hrvatskoj i osigurava istovremeni pristup za 3.500 korisnika. Postavljeno je i 25 km optičkih kablova u gradskom vlasništvu.

Kulturna ponuda i produkcija - novi brend Rijeke

Neiscrpnja energija i entuzijizam – te dvije riječi vjerojatno najbolje opisuju riječku kulturnu scenu, ali ne samo onu institucionalnu koja se po defaultu zove kulturom i uglavnom financira javnim sredstvima, već i onu koju čine nezavisne udruge i pojedinci. A njima je prva i osnovna motivacija stvaranje i izražavanje – plesom, pisanjem i glumom ili pak snimanjem i sviranjem, a katkad i kombinacijom svega toga.

Najpoznatiji riječki alternativni brend svakako je glazba koja je uvijek počivala upravo na energiji i entuzijizmu, a puno manje na podršci izdavačkih kuća i diskografskim ugovorima.

Koliko ima bendova u Rijeci, pitanje je na koje nema odgovora jer nastaju i nestaju gotovo svakodnevno i često im se karijera sastoji od nekoliko proba i eventualno nastupa na **RiRocku**, najdulgovječnijem festivalu demobendova u široj regiji. Ali, to u konačnici i nije toliko važno jer oni postoje ponajviše upravo zbog stalne želje za stvaranjem i izražavanjem u glazbi, a puno manje zbog dječaćkog sna o životu “rock-zvijezde”. Naravno, svaka generacija “izbaci” one koji zauzmu značajno mjesto na glazbenoj sceni, a koji onda, kao perpetuum mobile, povlače u svijet glazbe nove klince.

Takva je riječka glazbena scena u posljednje vrijeme doživjela nekoliko sjajnih trenutaka.

Kao prvo, Riječanima se vratio **Palach**. Kulturni klub, otvoren još davne 1968., dobio je novo vodstvo koje je povjerenje za vođenje dobilo na temelju programa. Grad je odredio fiksnu cijenu najma, ali je uvjet bio bogat i raznovrstan kulturni program. Scena, i to ne samo glazbena, time je dobila prostor u samome središtu grada, a Riječani klub na koji bi opet mogli biti ponosni.

Izdavanjem antologije posvećene riječkome novom valu, pojavilo se zanimanje izdavača i za neke od bendova iz tog razdoblja, koji nisu nikada doživjeli službena izdanja, dok su se neki od aktera “stare riječke scene”, poput Fita, vratili aktivnom radu.

Za daljnji razvoj veoma je važno otvaranje **music boxa** za mlade bendove u prostorima nekorištenog skloništa na Kozali. Prostor je uređen i prepušten na upravljanje udrugama, a mladi riječki glazbenici u njemu su dobili uvjete za rad o kakvima su njihovi prethodnici mogli samo sanjati.

Pomalo slučajno, Rijeci se dogodio i **Tunel**, mali, ugodno uređen jazz-klub koji je, za razmjerno kratko vrijeme, postao nezaobilazno mjesto sviranja, druženja i izlazaka. U **Stereu** je Rijeka dobila, prema riječima samih izvođača, jednu od najboljih klupskih dvorana u Hrvatskoj, a otvaraju se i manji klubovi poput Filtera i Discordije.

Snažan poticaj nezavisnoj kulturnoj sceni bilo je udruživanje šest udruga u **Savez udruga Molekula**. Grad je s 94 tisuće kuna uredio prostor na Delti i dodijelio im ga na korištenje. Tamo se svakodnevno održavaju različiti programi – od predavanja, tribina i filmskih projekcija preko knjižnice do čitavog niza edukacijskih programa.

U jednoj od posljednjih autentičnih kinodvorana u Hrvatskoj otvoreno je **Art kino Croatia** koje je postalo prava meka za riječke filmoljupce. Program sastavljen od eksperimentalnog, nezavisnog i umjetničkog filma, uz serijale posvećene klasicima sedme umjetnosti i retrospektive nacionalnih kinematografija, riječko je Art kino pretvorilo u jedini pravi odgovor na pošast gašenja originalnih kinodvorana i preseljenje kompletne kinoprikazivačke djelatnosti isključivo u multiplekse.

Grad knjige

Radi kreiranja kvalitetne knjižarske ponude u Rijeci, poslovni prostor u središtu grada dan je u zakup po povoljnijim uvjetima. Ondje je otvorena **knjižara Ri-book** u kojoj se održavaju različiti programi i u kojoj se mogu kupiti izdanja riječkih izdavača. Istovremeno je značajno smanjena zakupnina za sve knjižare i galerije. Pokrenut je i **Sajam knjiga** u Rijeci pod nazivom **KIĆMA**.

Grad velikih manifestacija

Rijeka je u posljednjih nekoliko godina postala i grad velikih manifestacija – od kulturnih preko sportskih i zabavnih do znanstvenih.

Riječke ljetne noći svojim su atraktivnim programom i dovođenjem velikih imena svjetske scene poput Josea Cure postale mamac za brojne ljubitelje kulturnih sadržaja i ravnopravno se nose s velikim ljetnim festivalskim događanjima u drugim gradovima. Neki od programa, poput jedinstvene Tosce na tri lokacije, imaju sve što je potrebno da prerastu u prvorazredne kulturne i turističke atrakcije.

Međunarodni festival malih scena, jedan od najprestižnijih kazališnih događaja u regiji, okuplja ponajbolje iz domaće i europske suvremene teatarske produkcije.

Iz riječke Tvornice papira već dugo godina ne izlaze nekad poznati cigaretni papirići, ali se zato proizvode decibeli dobre zabave. Dvodnevni glazbeni

Festival Hartera prometnuo se u jedan od najvažnijih domaćih festivala, a osim dovođenja velikih glazbenih imena, oživio je i iznimno vrijedne i atraktivne prostore bivše Tvornice papira. U sklopu **Ljeta na Gradini**, u samo tri godine održano je 110 različitih glazbenih i scenskih programa koje je pogledalo više od 30 tisuća posjetitelja. U fenomenalnom prostoru Gradine, s pogledom na Rijeku, svaki je koncert ili predstava poseban doživljaj.

Svake godine Rijeka ugošćuje i ponajbolje svjetske gitariste koji dolaze na **Hal'All Star Guitar Festival**. Osim što okuplja kremu recentne scene, taj festival u grad dovodi i velika imena rocka, jaza i bluesa poput Berniea Marsena.

Manifestacija **Prosinac u Rijeci**, koja započinje paljenjem božićno-novogodišnje rasvjete, prigodnim je koncertima, izložbama i kazališnim predstavama obogatila kraj godine. Dočeci

Nove godine, na kojima uvijek nastupa sam vrh hrvatske glazbe, ali s naglaskom na urbani izričaj, na Korzo dovode i goste iz cijele Hrvatske, koji upravo Rijeku izabiru za novogodišnje slavlje.

Ipak, najveći mamac za dolazak u Rijeku i dalje je **Međunarodni riječki karneval**. Maškare su u Primorju “peto godišnje doba”, a Riječki karneval po-

nudom sadržaja u potpunosti opravdava taj naziv budući da je tijekom njegova trajanja sve u znaku maškara. Nabrojati sve programe koje prate karneval poprilično je teško pa ćemo uzeti u obzir samo brojke: više od 120 tisuća gledatelja na središ-

njoj povorci, gotovo 10 tisuća sudionika s oko 100 alegorijskih kola, 350 akreditiranih novinara i još oko 12 tisuća gledatelja iz cijelog svijeta koji preko interneta prate završnu povorku. Za vrijeme finala karnevala slobodnih mjesta u hotelima u Rijeci i Opatiji gotovo da nema pa nije čudno što je Sunday Times ovu manifestaciju uvrstio među najegzotičnije događaje u svijetu.

Rijeka je, među ostalim, domaćin i Bijenala kvadrilateralea, Revije lutkarskih kazališta, Jazz Time festivala, Zajčevih dana, Tjedna suvremenog plesa, filmskog festivala Mediteranske igre, Dana novih tehnologija i Festivala znanosti.

Homo si teć - najbolja promocija trčanja

Homo si teć jedno je od najvećih humanitarno-sportskih događanja u Hrvatskoj koje uključuje cestovnu utrku po širem središtu Rijeke s nekoliko tisuća trkača, Riječki polumaraton, dječji Ciciban i Handi-kup za osobe s invaliditetom. Ukratko, najorginalnija trkačka manifestacija u Hrvatskoj, na kojoj trče svi, bez prepreka i ograničenja, uz bogat popratni program. Sudionici akcije Homo si teć kupnjom prigodne majice po cijeni od 25 kuna sudjeluju u humanitarnoj akciji, a prikupljena sredstva doniraju se kao pomoć perspektivnim sportašima i sportskim

udrugama grada Rijeke. Tradicionalna riječka, ponajprije jedriličarska i morska manifestacija, je **Fiumanka**. U njenom bogatom programu izdvaja se Međunarodna jedriličarska regata krstaša koja će 2009. godine na riječkoj Rivi i u akvatoriju Riječkoga zaljeva, sredinom lipnja imati svoje 10. izdanje. Nastala je po uzoru na tršćansku Barcolanu, a vezana je uz proslavu Blagdana riječkoga zaštitnika svetoga Vida. Iz godine u godinu Fiumanka okuplja sve veći broj jedrilica i jedriličara čime Rijeka ponovo postaje grad na moru, grad uz more.

Grad koji brine o svojim građanima

Između mnogih područja po kojima je Rijeka prepoznatljiva u Hrvatskoj i u kojima je napravljen veliki odmak od standardnog rada gradske uprave, posebno mjesto zauzima jedinstveni Socijalni program koji

pokriva sve kategorije stanovništva.

Tako sveuobuhvatan program, koji u mnogim aspektima nadilazi zakonske obveze, nema niti jedan grad Hrvatskoj.

Krenimo od najmlađih, cijene vrtića u Rijeci nisu se mijenjale 8 godina, a roditeljima se financiranje vrtića subvencionira u prosjeku sa 70 posto od ekonomske cijene.

19 posto djece u vrtić ide potpuno besplatno temeljem cenzusa prihoda roditelja.

Također, temeljem cenzusa prihoda 17 posto učenika u školama prima besplatnu marendu.

U obnovu vrtića je u posljednjih nekoliko godina uloženo 3 milijuna kuna. Počinje gradnja novog vrtića na Srdočima, a dogradnjom vrtića na Drenovi, udvostručuje se njegov kapacitet.

U uređenje i opremanje osnovnih škola utrošeno je 37,2 milijuna kuna, a s dodatnih 2,5 milijuna kuna uređeno je 9 školskih sportskih dvorana.

Rijeka jedina u Hrvatskoj ima besplatan produženi boravak za učenike od 1. do 4. razreda, a u taj je projekt uključeno gotovo 2000 učenika.

Posebna briga vodi se o omogućavanju dostojanstvenog starenja.

Otvoreni su novi klubovi za starije osobe na Srdočima, Drenovi, Krimeji i Trsatu. Tečaj iz osnovne i napredne informatike završilo je 1500 umirovljenika, a donesena je i Strategija zdravo starenja.

Pristupačne cijene stambenih kvadrata

Rijeka se među prvima u Hrvatskoj uključila u projekt društveno-poticane stanogradnje kojom se građanima omogućava kupnja stana po cijeni puno pristupačnijoj od tržišne.

Nakon 207 stanova na Škurinjama i Srdočima, izgrađenih prethodnih godina, na Rujevici se po modelu poticane stanogradnje gradi još 80 stanova, do kraja godine počinje gradnja novih 84 stana na Donjoj Drenovi.

Realiziran je i natječaj za idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje stanogradnje na Škurinjskom Plasu gdje je planirana gradnja 300 stanova.

Na Drenovi je izgrađeno 90 stanova u suradnji sa Sveučilištem u Rijeci koji su namjenjeni znanstvenim novacima. Grad Rijeka za ovaj je projekt donirao zemljište i izgradio kompletnu infrastrukturu.

Kontinuirano se povećavaju novčane potpore za umirovljenike pa tako u Rijeci od 2009. godine nema umirovljenika s primanjima nižim od 1200 kuna, budući da Grad Rijeka onima s nižim mirovinama pokriva razliku do tog iznosa.

Prošle godine su za 30 posto povećane gradske osnovice (cenzusi prihoda) na temelju kojih se određuje pomoć u okviru socijalnog programa. Time su podignute na razinu višestruko veću od državne.

Građani Rijeke imaju, između ostalog, pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja, prehrane, javnoga gradskog prijevoza, zdravstvenih i socijalnih usluga.

Neke od oblika pomoći koristi gotovo 14 tisuća građana odnosno oko 10 posto populacije.

S ciljem stambenog zbrinjavanja, na Rujevici su prošle godine izgrađena 124 stana koja su u kolovozu 2008. dana u najam obiteljima koje nisu mogle drugačije riješiti svoje stambeno pitanje.

Rijeka uvijek ispred drugih

U vrtiću Kvarner otvorena je prva bezglutenska kuhinja u Hrvatskoj za djecu oboljelu od celiakije, a u Osnovnoj školi Pećine otvorena je prva hrvatska specijalizirana knjižnica za slabovidnu djecu. Financirana je nabavka dvaju uređaja za svladavanje arhitektonskih barijera osoba s invaliditetom (scalamobil), te novog kombi-vozila za prijevoz djece s poteškoćama u razvoju.

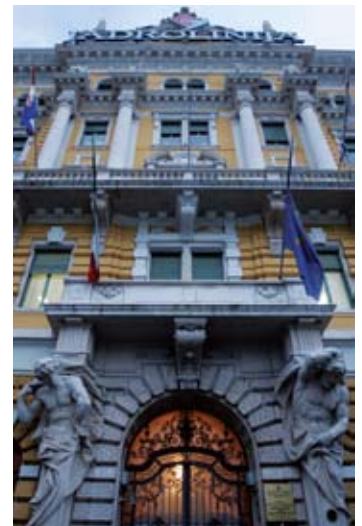
Zaštita za žrtve zlostavljanja

Osnovan je Dom za dnevni boravak djece "Tić", sa savjetovalištem za zlostavljaju i zanemaranu djecu. U okviru različitih programa zaštite obitelji, otvoreno je i uređeno Sklonište za žene i djecu, žrtve obiteljskog nasilja.

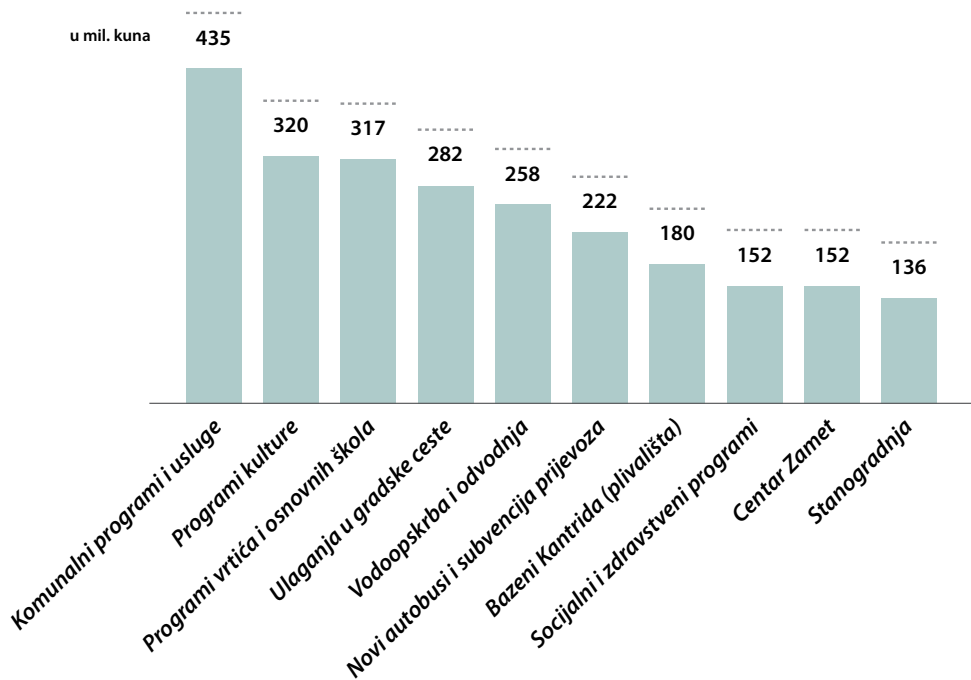
Uređenje grada

U posljednjih nekoliko godina u Rijeci je obnovljeno i uređeno mnoštvo pročelja, trgova i ulica, od Kazališnog parka, preko starih paviljona na tržnici i velebrne Palače Jadran do vraćanja u život Starog grada u čije je uređenje utrošeno oko 25 milijuna

kuna. Niču i novi javni prostori poput Aule Pape Ivana Pavla II. na Trsatu za koju je Grad izdvojio 7 milijuna kuna, ili, pak, jedinstvenog parka na Pomeriju koji je nastao prema projektu brazilske umjetnice Karin Schneider.

Ulaganja u 10 najvećih programa/projekata u proteklom mandatu.

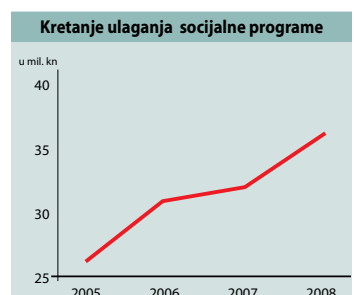
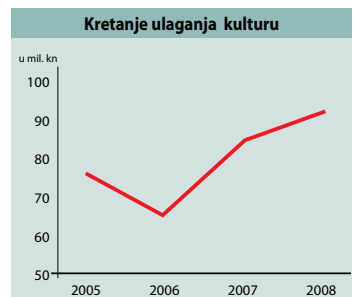
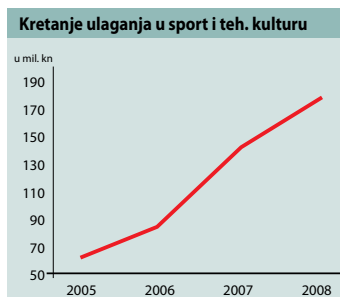
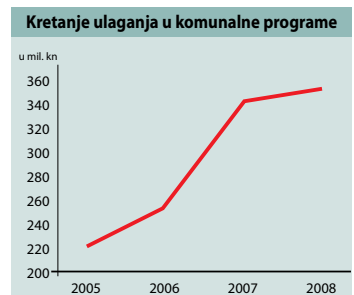
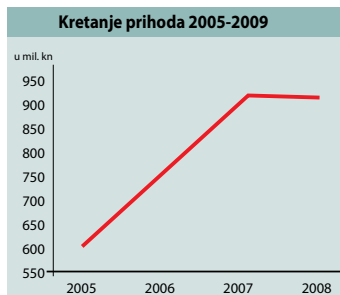

I laički pogled na ove grafikon-e i krivulje govori dvije važne stvari.

Prva je činjenica, vidljiva iz šest grafikona s desne strane, da su ulaganja u sve ključne gradske resore značajno rasla u proteklom mandatu, kao i iznos gradskog proračuna.

Ti podaci govore dovoljno o cjelovitom napretku Tvoje Rijeke.

Druga činjenica, vidljiva iz gornjeg grafikona, je poštena raspodjela javnih sredstava između svih djelatnosti bitnih za skladno funkcioniranje grada. Ova je stranica jasan dokaz ravnomjernog ulaganja u razvoj grada, bez favoriziranja pojedinih resora i djelatnosti.

netočno**točno**

Grad je kao vjerovnik u 72% stečajnih postupaka značajno doprinio gašenju mnogih poduzeća od 1990. do danas.

U svim stečajevima u kojima pojavljivao kao vjerovnik, Grad se ponašao vrlo odgovorno, vodeći računa o interesima radnika. Iako je temeljem Zakona uvijek imao prvenstvo u naplati svojih potraživanja u odnosu na radnike, gotovo redovito odricao se prava prvenstva u korist radnika. Tako se u primjeru Torpeda u stečaju Grad odrekao 5,3 milijuna kuna u korist radnika, u Tvornici papira u stečaju odrekao se 8,5 milijuna kuna u korist radnika itd. Sveukupno, Grad Rijeka se u razdoblju 2001-2009. godine u korist radnika odrekao potraživanja u stečajnim postupcima u ukupnom iznosu od 19, 8 milijuna kuna.

Autobusni kolodvor je projekt na kojemu od 2001. godine nije ništa napravljeno.

Novi riječki autobusni kolodvor je projekt u realizaciji na koji je do danas utrošeno oko 50 milijuna kuna. Do sada je u realizaciji ovog projekta učinjeno sljedeće: kupljeno je zemljište od Hrvatskih željeznica, organiziran je arhitektonski natječaj za odabir idejnog rješenja, donesen je Detaljni plan uređenja ovog područja, izrađen je idejni projekt i podnesen zahtjev za lokacijsku dozvolu, a pred završetkom je izrada glavnog projekta.

HDZ je zaslužan za pokretanje projekta Sveučilišnog kampusa na Trsatu.

Donošenjem Prostornog plana 2001. godine, Grad Rijeka je namijenio prostor tadašnje Vojarne Trsat za izgradnju Sveučilišnog kampusa i bolnice. Dana 9. 7. 2003. tadašnja ministrica obrane Željka Antunović, članica Račanove koalicijske vlade, i gradonačelnik Rijeke Vojko Obersnel potpisali su pismo namjere o prepuštanju vojarnje Trsat civilnim vlastima, prema kojem je Hrvatska vojska napustila vojarnu čija ukupna površina iznosi oko 350.000 četvornih metara.

Time su stvoreni preduvjeti za planiranu gradnju Sveučilišnog kampusa i bolnice na prostoru tadašnje vojarnje. U prosincu 2003. potpisan je i Ugovor s MORH-om kojim je Grad Rijeka i formalno postao vlasnik Vojarne. Grad je potom zemljište vrijedno oko 220 milijuna kuna prepustio Sveučilištu za izgradnju Kampusa te uložio više od 30 milijuna kuna u komunalnu infrastrukturu Kampusa.

HDZ je zaslužan za pokretanje projekta Rijeka Gateway.

Dana 12.7.2003. u Mramornoj dvorani Guvernerove palače potpisan je ugovor sa Svjetskom bankom o kreditu za projekt Rijeka Gateway koji obuhvaća obnovu riječkog prometnog pravca i revitalizaciju lučkog područja, vrijedan 156,5 milijuna dolara. Ugovor je s direktorom Svjetske banke za Hrvatsku, Bugarsku i Rumunjsku Andrewom N. Vorkinkom potpisao tadašnji ministar financija Mato Crkvenac, član Račanove koalicijske vlade.

Grad premalo ulaže u poduzetništvo.

U razdoblju od 2005-2009. Grad Rijeka je pružio brojne potpore poduzetnicima za 42,2 mil. kn kredita, pri čemu je deponirano 4,6 mil. kn kako bi poduzetnici koristili kredite uz povoljnije uvjete. Dodijeljene su i neposredne potpore u visini 2,4 mil kn. U istom razdoblju u prostore tri riječka poduzetnička inkubatora (proizvodni - Rujevica, uslužni - Torpedo i prodavaonica autohtonih proizvoda "Zeleno i plavo") uloženo je preko 6 mil. kn.

Gradonačelnikove priče o razvoju urbanog turizma su puke tlapnje

U proteklom desetljeću broj noćenja u Rijeci je porastao sa 64.554 na 129.630. U mandatnom razdoblju od 2005-2009. obnovljeni su hoteli Jadrans, Neboder, Kontinental, a otvoren je i hostel na Pećinama.

Arheološke iskopine kod Kosog tornja su zabetonirane.

Arheološka nalazišta kod Kosog tornja nisu trajno sakrivena asfaltiranjem, nego su privremeno prekrivena i zaštićena od utjecaja kiše, sunca, tuče itd. A konačnim uređenjem trga i arheološki nalazi bit će trajno prezentirani. Trenutno se pronađeni pokretni nalazi restauriraju i konzerviraju. Potom će se izraditi Elaborat o arheološkim istraživanjima u kojem će Hrvatski restauratorski zavod ponuditi rješenje uređenja i način na koji bi se izložili ovi arheološki nalazi. Dosadašnje radove na ovom nalazištu Grad je financirao sredstvima spomeničke rente u iznosu od 4,2 milijuna kuna.

1. Dostupna radna mjesta i konkurentno gospodarstvo kojem doprinosi snažna povezanost sa Sveučilištem i Gradskom upravom

Poduzetništvo, znanje i mladi

Aktivno ćemo poticati poduzetništvo te raditi na integriranju Gradske uprave, Sveučilišta i poduzetničkog sektora.

Nastavit ćemo ulaganja u Sveučilišni Kampus i prateću infrastrukturu uz daljnji razvoj Znanstveno-tehnološkog parka (STEP) i sveučilišne Zgrade.

Unaprijedit ćemo sustav stipendiranja u suradnji s poduzetnicima na način da se potiče izvrsnost, obrazovanje kadrova deficitarnih za riječko gospodarstvo. Aktivnije ćemo stimulirati ostanak kadrova u Rijeci kao i dolazak novih.

Osnovat ćemo treći, start-up inkubator, u sklopu Regionalne razvojne agencije Porin s maksimalno povoljnim uvjetima najma i besplatnom savjetodavnom podrškom.

Razvoj riječkog gospodarstva i riječkog sveučilišta glavni je prioritet u narednom periodu.

Uspjeh u tim procesima odredit će smjer i brzinu nastavka i dovršetka riječke tranzicije.

Nju će svakako obilježiti opće podizanje poduzetničke kulture, daljnji rast broja malih poduzetnika i izmještanje neprikladne industrije iz središta grada.

Zajednički okvir za suradnju poduzetničkog sektora, sveučilišta i gradske uprave trebao bi pružiti višu razinu promišljenosti razvoja riječkog gospodarstva.

Razvijat ćemo kulturu poduzetništva i samozapošljavanja među mlađom populacijom, uz posebne stimulacije za otvaranje novih radnih mjesta.

Novi prostori i nove djelatnosti

Ubrzano ćemo raditi na prenamjeni bivših industrijskih zona u zone stanovanja, poduzetništva i javnih prostora.

Razvijat ćemo poduzetničke zone sa susjednim gradovima i općinama, uz strateški prioritet razvoja logističke zone Miklavlje-Matulji. Aktivno ćemo sudjelovati u razvoju intermodalnog prometa i logistike kao glavne konkurentne prednosti riječke regije.

Podržat ćemo izgradnju LNG terminala u Omišlju u svrhu jačanja energetske neovisnosti regije i mogućnosti razvoja novih djelatnosti.

Osnovat ćemo Centar za industrijski dizajn i poticati sinergiju između kreativne industrije i postojećih proizvođača. Bolje ćemo iskoristiti strateške prednosti tradicije u kombinaciji s novim znanjima kojima je Rijeka neupitno regionalno središte.

Osnovat ćemo Inovativno-edukacijski centar informatičko-komunikacijskih tehnologija u suradnji s vodećim tvrtkama iz tog sektora.

Nastavit ćemo informatizaciju gradske uprave, ustanova i trgovačkih društava te edukaciju zaposlenika radi povećanja efikasnosti i konkurentnosti cjelokupnog sustava.

Otvorit ćemo gradski Kontakt centar kao jedinstvenu komunikacijsku točku za informiranje građana.

Nastavak razvoja urbanog turizma

Sudjelovat ćemo u realizaciji kongresno-turističko-rekreacijskog centra na Preluku.

Sudjelovat ćemo u izgradnji sportsko-rekreacijskog centra Platak.

Poticat ćemo povećanja smještajnih kapaciteta u novim hotelima (ex Rikard Benčić, Costabella, Hotel Park) i u privatnom smještaju.

Dovršit ćemo projekt gradske marketinške strategije i primijeniti je kroz razvoj imagea i identiteta kao bitnog elementa gradske konkurentnosti.

Razvijat ćemo jedinstven turistički proizvod Rijeke i riječke regije uz zajedničku promociju.

2. Pouzdana i suvremena komunalna infrastruktura koja uključuje visoku razinu korištenja ekoloških energenata i suvremenih tehnologija

Voda, odvodnja, plin – još bolji standard komunalnih usluga

Nastavit ćemo regionalnu integraciju vodoopskrbe, odvodnje i plinske mreže.

Dovršit ćemo izgradnju plinske mreže na cijelom području grada Rijeke.

Ubrzat ćemo izgradnju sustava za odvodnju u rubnim područjima grada.

Dovršit ćemo prelazak preostalih toplana s ložnog ulja na prirodni plin.

Novi energenti i nove tehnologije u službi ekologije

Izgradit ćemo nove energane s ugrađenim sustavom kogeneracije, za potrebe Sveučilišnog Kampusa i KBC-a, kao i autobusnog kolodvora.

Omogućit ćemo ugradnju razdjelnika toplinske energije u svaki dom, čime se postiže bolja energetska učinkovitost svakog doma i potpuno transparentna naplata troškova grijanja.

Izgradit ćemo plinske punionice na području grada, dostupne i građanstvu.

Postupno ćemo uvoditi plinske rezervoare u gradske autobuse i izravno utjecati na smanjenje emisije CO₂ na području regije.

Pokrenut ćemo projekte uporabe solarne energije na zgradama u vlasništvu Grada. Također, uz prihvatljiv sustav kreditiranja putem banaka, poticati ćemo uporabu solarne energije u domaćinstvima.

Dovršit ćemo sanaciju odlagališta Viševac i sudjelovati u izgradnji regionalnog centra za zbrinjavanje otpada Marišćina

Unaprijeđivanje gradskog prometa

Dovršit ćemo realizaciju novog Autobusnog kolodvora i uvesti novu regulaciju prometa kroz centar grada.

Dovršit ćemo nove prometnice kroz Srdoče i izgraditi cestu Rujevica-Marinići. Tim će se projektima sjeverni i sjeverozapadni dio grada u pot-

punosti integrirati na mrežu brzih cesta i riječku zaobilaznicu.

Nastavit ćemo izgradnju gradskih garaža (Kolodvor, Brajda, Gomila, Barčićeva) i novih parkirališta na području grada.

Razvoj gradske komunalne infrastrukture obilježit će nastavak regionalne integracije sustava vodoopskrbe, odvodnje i opskrbe prirodnim plinom kao i nastavak povećanja kvalitete usluga.

Ekologija i korištenje novih energenata biti će dominantne teme.

Sustavi kogeneracije, autobusi na plin i solarna energija odvest će Tvoju Rijeku u novu dimenziju ekološke i energetske budućnosti u kojoj će važno mjesto pronaći i dovršetak izgradnje Regionalnog centra Marišćina.

Završetkom zaobilaznice s pristupnim cestama i početkom prereregulacije gradskog prometa, stvorit ćemo preduvjete za ugodniji svakodnevni život građana.

Sudjelovat ćemo u realizaciji prometnih čvorova Orehovica, Rujevica i Kozala, te u uvođenju gradske željeznice u javni promet, u suradnji s Hrvatskim željeznicama.

3. Sveobuhvatna socijalna politika i ulaganja u podizanje kvalitete svakodnevnog života čime se postiže sigurnost i zadovoljstvo svih generacija.

Zdraviji i humaniji grad...

I dalje ćemo razvijati sustav pomoći socijalno ugroženim kategorijama stanovništva na znatno višoj razini od državne.

Poticat ćemo izgradnju novog KBC-a na Trsatu i izgraditi potrebnu komunalnu infrastrukturu.

Izgradit ćemo nove stanove modelom poticane stanogradnje, na Drenovi, Škurinjском Plasu i Martinkovcu.

Rekonstruirat ćemo bazen na Školjiću kao mjesto rehabilitacije osoba s posebnim potrebama.

Sudjelovat ćemo u realizaciji hospicija.

Sudjelovat ćemo u izgradnji županijskog azila za životinje.

...za bolje odrastanje...

Nastavit ćemo subvencioniranje cijena dječjih vrtića i financiranje produženog boravka za osnovnoškolce.

Uz nastavak obnove postojećih dječjih vrtića, dovršiti ćemo izgradnju vrtića Srdoči i izgraditi vrtiće na Pehlinu i Rastočinama. Dogradit ćemo Osnovnu školu Pehlin. Za potrebe baletne škole, dogradit ćemo Osnovnu školu Vežica.

Nastavljamo realizaciju sportsko-rekreativnih programa za djecu u postojećim uređenim i novoizgrađenim sportskim objektima.

Povećat ćemo subvencije za autobusne karte Autroleja srednjoškolcima i uvesti noćne linije.

...i ugodno starenje

Proširit ćemo kapacitete Doma umirovljenika na Kantridi i otvoriti nove klubove umirovljenika. Nastavit ćemo razvijati program Sveučilište za treću dob kao širenje dosadašnje ponude edukacije za umirovljenike.

Promijenit ćemo načine isplate božićnica umirovljenicima - novčana naknada umjesto poklon bona.

Socijalna politika i dalje će biti ono što Tvoju Rijeku izdvaja od drugih gradova i čini je gradom koji misli na svakog svog sugrađana i pruža mu priliku da živi na način dostojan čovjeka.

Visoka razina općih, javnih usluga školstva, socijalne i zdravstvene zaštite, kao i brojnih programa slijedit će socijaldemokratsku viziju o jednakim mogućnostima i uvjetima za svih.

4. Obilje kulturnih događanja, sportski i rekreativni sadržaji, uređene javne površine. Zbog svega toga Rijeku s ponosom možemo zvati atraktivan grad.

Za ljepši grad....

Nastavit ćemo uređenja Starog grada popločavanjem preostalih trgova i ulica te dovršetkom arheološkog parka kod Starih vrata i uređenjem arheološkog nalazišta kod Kosog tornja.

Nastaviti ćemo uređenje povijesne jezgre Trsata.

Poboljšat ćemo gradsku turističku signalizaciju.

I dalje ćemo širiti zonu besplatne bežične internet mreže.

Sudjelovat ćemo u uređenju šetnice na riječkom lukobranu kao i u planiranju novih sadržaja u

Svi navedeni projekti znatno nadilaze pojedinačna područja kulture, sporta ili uređenja gradskih javnih površina.

Ako biste nam postavili pitanje: "Na što najviše želite utjecati ovim projektima?", odgovor bi bio jednostavan - na ponos i ljubav Riječana prema vlastitom gradu.

Ideja je u nastaviti transformaciju Rijeke, načina i kvalitete života njenih građana.

Otvaranje moru i potpuna prenamjena bivših industrijskih zona u središtu grada stvorit će potpuno drugačiji i bolji grad - Tvoju Rijeku.

obalnom pojasu Delte. Uredit ćemo novi park na Delti. Rivu ćemo potpuno osloboditi od automobila nakon otvaranja garaže u Barčičevoj ulici i garaže u sklopu Autobusnog kolodvora.

Oživjet ćemo izlaze Rijeke na more, dovršiti uređenje plaže ispod Bazena Kantrida i urediti lungomare (šetnicu) Kantrida-Costabella-Preluka.

Nastavit ćemo s uređenjem postojećih i povećati broj novih parkova i dječjih igrališta u naseljima.

...s bogatom kulturnom ponudom...

Izraditi ćemo dugoročnu kulturnu strategiju grada.

Nastavit ćemo ulaganja u programe iz područja kulture uz posebno poticanje razvoja nezavisne riječke kulturne scene.

Dovršit ćemo izgradnju Gradske knjižnice, Muzeja moderne i suvremene umjetnosti te obnovu Palače šećerane iz 18. stoljeća (upravna zgrade ex. R. Benčića).

Dovršit ćemo prenamjenu zone Hartera.

Omogućit ćemo kazalištu mladih rad u novom prostoru.

Pokrenut ćemo edukativni program "Tvoj grad" u osnovnim školama s ciljem povećanja znanja o gradu i jačanja riječkoga identiteta.

Nastavit ćemo ulaganja u programe i rad nacionalnih manjina kao važnog dijela riječkog identiteta.

... i sportskim sadržajima.

Izgradit ćemo sportske dvorane na Srdočima i Drenovi.

Izgradit ćemo zatvorenu streljanu na Drenovi

Rekonstruirat ćemo sportske dvorane Dinko Lukarić na Kozali i Dvoranu Mladosti na Trsatu.

Proširit ćemo teniski centar u Marčeljevoj dragi uz izgradnju montažne dvorane za tenis.

Tvoja Rijeka

LISTA KANDIDATKINJA/KANDIDATA ZA ČLANICE/ČLANOVE GRADSKOG VIJEĆA GRADA RIJEKE KOALICIJE „TVOJA RIJEKA“

1. mr.sc. Vojko Obersnel	12. Sandra Krpan	23. Silvija Benković
2. Ana Komparić Devčić	13. Ljiljana Mihić	24. Oskar Skerbec
3. mr.sc. Šime Jagičić	14. Ernest Cukrov	25. Ana Milardović
4. Marko Filipović	15. Mate Tomljanović	26. Vilijana Kordić
5. Lidija Flas	16. Vuk Prica	27. Erna Bajramović
6. Dorotea Pešić Bukovac	17. Ana Turak	28. Duško Milovanović
7. mr.sc. Željko Glavan	18. Srđan Srdoč	29. Tamara Martinčić
8. Ivan Ivaniš	19. Dinko Tamarut	30. Gordan Kauzlarić
9. Bože Mimica	20. Ismet Mešanović	31. Mirjana Dvorny
10. Ivana Jurčić	21. Irena Vukosavljević	32. Sandro Vizler
11. Walter Volk	22. Dragan Blašković	33. Mauro Lacovich

Klikni na:

www.vojko-obersnel.com

i saznaj sve o izbornom programu i
kandidatima koalicije Tvoja Rijeka

Zamjenici gradonačelnika

Željko Jovanović

Željko Jovanović rođen je 26. studenog 1965. u Rijeci.

Tijekom studija na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci bio je aktivan u studentskim organizacijama, a 1989. postao je prorektor student Sveučilišta u Rijeci. Diplomirao je 1990., a iste godine postao je član SDP-a te zastupnik prvog saziva Hrvatskog sabora u kojem je ostao do 1992. Od 1991. do 1992. radio je kao predavač u Prvoj hrvatskoj riječkoj gimnaziji i kao liječnik opće medicine. Od 1993. do 1994. sudjelovao je u Domovinskom ratu kao liječnik. Potom se zaposlio u timu hitne pomoći. Od 1997. je niz godina kao stručnjak radio na vodećim mjestima u različitim farmaceutskim tvrtkama.

Godine 1995. dovršio je magisterij iz kliničke patofiziologije, a doktorat iz interne medicine obranio je 1995. Od 2002. do 2004. obrazovao se na području ekonomskih znanosti u Francuskoj i Velikoj Britaniji te je 2006. obranio magistarsku radnju iz marketinga menadžmenta na Ekonomskom fakultetu u

Rijeci. Od 1993. godine član je Gradskog vijeća Grada Rijeke, a od 2008. ponovo je zastupnik u Hrvatskom saboru.

Član je mnogih stručnih medicinskih udruženja. Aktivno je kreirao niz zdravstveno-edukativnih projekata te napisao mnoge članke u stručnoj periodici iz područja medicine, farmacije i menadžmenta.

Od 2008. predsjednik je Nacionalnog vijeća za praćenje provedbe Nacionalnog programa suzbijanja korupcije te Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskog sabora.

Uključen je u mnoge dodatne aktivnosti: istraživanje liječenja debljine, pisanje stručnih i znanstvenih radova iz područja medicine i marketinga.

Željko Jovanović u slobodno vrijeme uživa gledajući rukometne utakmice u kojima igra njegov dvanaestogodišnji sin Filip. Sa suprugom i prijateljima rado odlazi na izlete po kvarnerskim otocima i Istri. Voli dobar film u kinu, glazbu Gorana Baretu i riječku grupu Ogladala.

Miroslav Matešić

Miroslav Matešić rođen je 25. lipnja 1967.

Na Fakultetu prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu stekao je zvanje inženjera prometa.

Od 1987. zaposlen je u Hrvatskoj pošti, gdje je obavljao niz poslova, uključujući organizaciju poslovnih jedinica i informatizaciju sustava. Od 2007. radi kao voditelj Odjela prijevoza u Pošti Rijeke. Kao vanjski suradnik Wüstenrota Hrvatska bavio se organizacijom i rukovođenjem prodaje financijskih usluga, za što je, zbog zapaženih rezultata, višestruko nagrađen posebnim godišnjim nagradama za najbolje rezultate prodaje u Hrvatskoj – osobne i timske.

Član je HNS od 2005. godine – od ujedinjenja s Librom.

Obavljao je niz funkcija u stranci, a trenutno je predsjednik riječke podružnice HNS-a.

U mandatu 2005. - 2009. bio je gradski vijećnik u Gradskom vijeću Grada Rijeke te predsjednik Odbora za promet Gradskog vijeća. Dana 11.02.2009. izabran je za zamjenika gradonačelnika Rijeke.

Miroslav Matešić oženjen je i otac je osamnaestogodišnje Maje i četrnaestogodišnjeg Marka.

Za sebe kaže da je sportski fanatik koji obožava sve sportove, a haki s prijateljima iz djetinjstva mu je istinska radost koju rijetko propušta.

Glazba, osobito sviranje gitare, velika je Matešićeva ljubav. Uz obiteljsku kuću ima velik vrt i brdo knjiga o vrtu, ali nažalost premalo vremena za vrtlarstvo, iako ga ono najviše opušta.

Riješi predizbornu križaljku

AUTOR: TOMI KUNIS	KOALICIJA ZA LOKALNE IZBORE NA RJECKOM PODRUČJU	TALIJANSKI SKLADATELJ, OSKAROVAC NINO	GRAD NA JUŽNOME PODNOŽJU BILOGORE	PRILAGODITI SE SREDINI ILI SITUACIJI	31. PRED- SJEDNIK SAD-A, HERBERT	OZDY OSBOURNE	STVARNOST REALNOST	MJESTO NA CRESU	ZAČINSKA BILJKA, MRAVINAC	"REMOTE SERVICE REQUEST"	ZIMSKA PADALINA	POSTAVKA	NAŠA VODITELJICA I PJEVAČICA ("OČI DANJU SKRIVAM")	KISIK
GOVORENJE IZ TRBUHA, VENTRILOK- VIJA														
RJEČKI GRADO- NAČELNIK NA SLICI														PONEDJE- LJAK (NJEM.)
TRAGEDIJA WILLIAMA SHAKE- SPEAREA							POLITIČKA I KULTURNA UKUPNOST ILIRSKOG POKRETA							
NEPLODAN, STERILAN							PRITOK KOLUBARE U SRBIJI VOĐENI KRA- LJESNJAK			SKUPNA PTICA				
AUSTRIJA		"AIDA" ILI "PORIN" NASELJENI DIO ZEMLJE						STARO- RIMSKI POZDRAV HERCEGOVCI				"KUNA" PODNOŠ- TELJ MOLBE		
PODRUČJA, OKRUŽI (NJEM.)							ZAGONETAČ ALEKSANDR NJEVJEROV							
POSTUPAK KOD BOJENJA TKANINE					KIČENI STIL U UMJETNOSTI "SKOLA"						UZVIK PRI SKOKU OBJEVA RAZGLEDNICA U IZGRADNJI			
UPORNO NAVALJI- VANJE								OSTAKLJENA PLOHA PROCELJA TRGOVINE						
EDO MURTIĆ		SUMPOR NAŠ GRAD NA ČETIRI RJEKE								NOGOMETNI KLUB IZ STOCK- HOLMA				SVEUČILIŠNI CENTAR KOJI SE GRADI NA TRSATU
AUTOMOBIL- LIST ROSBERG (STARJI)										KOPNO OKRUŽENO VODOM				
SKLJAŠICA JELUSIĆ					NOVO- IZGRAĐENA RJEČKA SPORTSKA LJEPOTICA					PUTOPIŠ (BRODSKI DNEVNIK) JOZE HORVATA				
"AIR RESERVE BASE" NAPRTNJACA, TELEČAK										IVAN LJUBIČIĆ			MALTA PREDAHNUTI	
"RADIJUS"		LANTAN SKLADATELJ LISINSKI								"LITRA"		PAVAO PAVLJIĆ GRAD U BIH, NA OBALI JADRANA		
IMPORT										ARHEO- LOŠKO NALAZIŠTE U TURKME- NISTANU				
OSVJEŽAJAČI CRNI NAPICI										VRHOVNI BOG STARIH GRKA				
KOMIČAR LAUREL										PRIJEDLOG, MZ, PO DUŽINI				VREĆICA ZA DUHAN
MJERA ZA PAPIR (MN.)					PREINAKA OBLIKA		BILJKA MESNATIH LISTOVA IZ SREDNJE AMERIKE	ODSJEČI	NORVEŠKA	SPOJ IZ AMONJAKA "ASSOC. OF ZIMBABWEAN JOURNAL."				
"KNOCK OUT"		"KILOPOND" PRILOG; MNOGO- BROJNO				ŽITELJ AONIJE PLIVAČICA BOJADŽI- VĐAKOVIĆ						RUTENJI TEZGE U TRGOVINAMA		
NOVOIZGRA- ĐENI DIO RJECKOG ASTRONOM- SKOG CENTRA ZA VRHJEME MANDATA GRADONA- ČELNIKA NA SLICI	DRAGI KAMEN ZELENE BOJE PAPUČICA BIČIKLA								ZADAH, VONJ PERZIJANAC				GLUMICA HAGEN KANTAUTOR MONTENO	
NULIORSKI MORSKI PROLAZ (ZGRADA UN-AI)										KALJA; ZATIK MERIMA OD MILJA				
RJEČKI SPORTSKI OBJEKT U IZGRADNJI													KALJI "NACIONALNI"	
"AMPER"		GLUMICA JERMAN INDIJ						BILJKE SUMARICE, SASE SAMARIJ						
GLUMICA BEGONJA							MJESTO NA PAGU SUMPOR							
PREŽIVAAČ S OTOKA CELEBESA					VARKA, LUKAVSTINA									

